

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2002-2003

6 DECEMBER 2002

Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 43, tweede lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen op de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag op 12 december 1995

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	5
Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 43, tweede lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen op de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag op 12 december 1995	6
Voorontwerp van wet	7
Advies van de Raad van State	8

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2002-2003

6 DÉCEMBRE 2002

Projet de loi portant assentiment à l'Amendement au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux droits de l'enfant, adopté à la Conférence des États parties le 12 décembre 1995

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	5
Projet de loi portant assentiment à l'Amendement au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux droits de l'enfant, adopté à la Conférence des États parties le 12 décembre 1995	6
Avant-projet de loi	7
Avis du Conseil d'État	8

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

De regering heeft de eer u een wijziging van het tweede lid van artikel 43 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind ter goedkeuring voor te leggen.

2. Voorwerp van de wijziging

Momenteel zijn 191 Staten partij bij het Verdrag inzake de rechten van het kind. Dit Verdrag is in een uitzonderlijk korte tijdspanne uitgegroeid tot het internationale verdrag op het stuk van de rechten van het kind dat door het grootst aantal landen werd bekrachtigd.

Volgens een aanbeveling van de Wereldconferentie over de mensenrechten moet het Comité voor de rechten van het kind met de passende middelen worden uitgerust om zijn opdracht onverwijld en op efficiënte wijze te kunnen vervullen. Daarbij moet rekening worden gehouden met het feit dat een nooit eerder gezien aantal Staten het Verdrag hebben bekrachtigd en rapporten hebben voorgelegd. Het tweede lid van artikel 43 van het Verdrag inzake de rechten van het kind bepaalt dat het Comité voor de rechten van het kind dat als voornaamste taak heeft de rapporten van de Staten die partij zijn te bestuderen, uit 10 deskundigen bestaat.

Overeenkomstig het eerste lid van artikel 50 van het Verdrag werd door de Costaricaanse regering op 17 april 1995 voorgesteld het tweede lid van artikel 43 van het Verdrag als volgt te wijzigen:

«Het Comité bestaat uit achttien deskundigen van hoog zedelijk aanzien en met erkende bekwaamheid op het gebied dat dit Verdrag bestrijkt. De leden van het Comité worden door de Staten die partij zijn, gekozen uit hun onderdanen, en treden op in hun persoonlijke hoedanigheid, waarbij aandacht wordt geschonken aan een evenredige geografische verdeling, alsmede aan de vertegenwoordiging van de voornaamste rechtsstelsels.»

Op 12 december 1995 keurde de Conferentie van de Staten die partij zijn bij het Verdrag bij consensus de wijziging goed die erin bestaat in het tweede lid van artikel 43 het woord «tien» te vervangen door «achttien».

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 50 van het Verdrag, treedt een wijziging «in werking wanneer zij is goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties en is aanvaard door een meerderheid van twee derde van de Staten die partij zijn».

EXPOSÉ DES MOTIFS

1. Introduction

Le Gouvernement a l'honneur de soumettre à votre assentiment un amendement au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention des Nations Unies relative aux droits de l'enfant.

2. Objet de l'amendement

A l'heure actuelle, 191 Etats sont parties à la Convention relative aux droits de l'enfant qui, dans un laps de temps exceptionnellement bref, est devenue l'instrument international relatif aux droits de l'homme ayant recueilli le plus grand nombre de ratifications.

La Conférence mondiale sur les droits de l'homme a recommandé que le Comité des droits de l'enfant soit doté des moyens voulus pour s'acquitter sans retard et efficacement de son mandat, compte tenu en particulier du fait qu'un nombre sans précédent d'Etats avaient ratifié la Convention et présenté des rapports. Le paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux droits de l'enfant stipule que le Comité des droits de l'enfant dont la tâche principale est d'examiner les rapports des Etats parties se compose de 10 experts.

Conformément au paragraphe 1 de l'article 50 de la Convention, le Gouvernement costaricien a proposé, le 17 avril 1995, de modifier le paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention comme suit:

«Le Comité se compose de dix-huit experts de haute moralité et possédant une compétence reconnue dans le domaine visé par la présente Convention. Ses membres sont élus par les Etats parties parmi leurs ressortissants et siègent à titre personnel, compte tenu de la nécessité d'assurer une répartition géographique équitable et eu égard aux principaux systèmes juridiques.»

Le 12 décembre 1995, la Conférence des Etats parties à la Convention a adopté par consensus l'amendement visant à remplacer, au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention, le mot «dix» par «dix-huit».

Conformément aux dispositions de l'article 50 de la Convention, tout amendement «...entre en vigueur lorsqu'il a été approuvé par l'Assemblée générale des Nations Unies et accepté par une majorité des deux tiers des Etats parties».

In resolutie 50/155 van 21 december 1995 hecht de Algemene Vergadering haar goedkeuring aan de wijziging en spoort ze de Staten die partij zijn aan de geëigende maatregelen te nemen om te bewerkstelligen dat met het oog op de inwerkingtreding van de wijziging, deze zo spoedig mogelijk door een meerderheid van twee derde van de Staten die partij zijn wordt goedgekeurd. Deze tekst kan medegedeeld worden aan het Parlement.

Tijdens haar zitting van 8 juni 2000 heeft de Interministeriële Conferentie «Buitenlands Beleid» het gemengd karakter van deze wijziging (federaal, Gemeenschappen, Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie) vastgelegd.

De wijziging kan maar in werking treden wanneer een meerderheid van twee derde van de Staten die partij zijn (dit is 120 van de 180 Staten die partij waren bij het Verdrag op het tijdstip dat de Conferentie van de Staten die partij zijn is bijeengekomen) de secretaris-generaal, die de depositaris is van het Verdrag, ervan in kennis stellen dat ze instemmen met deze wijziging. Momenteel wordt met de steun van een aantal Staten die partij zijn en een aantal Verenigde Naties -agentschappen of -organen een campagne gevoerd om deze doelstelling zo snel mogelijk te verwezenlijken.

De wijziging is nog niet in werking getreden en het Comité voor de rechten van het kind bestaat nog steeds uit 10 leden.

Hoewel het Comité begin 2000 besloot het aantal op zijn drie jaarlijkse zittingen te bestuderen vijfjarenrapporten met 50 % op te voeren, komen nog te veel rapporten niet aan behandeling toe. De termijn waarover de Staten die partij zijn beschikken om de nationale rapporten voor te leggen, wordt daardoor langer. Als gevolg van deze achterstand moeten de nationale administraties de rapporten aanpassen aan de stand van zaken op dat tijdstip of ze aanvullen, wat de werkdruk nog vergroot.

In de loop van de komende jaren zal de werklast van het Comité nog toenemen, mede als gevolg van de inwerkingtreding van de twee facultatieve Protocolen bij het Verdrag en de rol die het Comité zal moeten vervullen in het kader van de follow-up van het Actieplan.

Dit plan zal normaliter in mei 2002 op de buitengewone zitting die aandacht zal besteden aan het kind, door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties worden goedgekeurd.

Rekening houdend met het belang dat ons land hecht aan de rechten van het kind alsmede aan een efficiënt verloop van de internationale controle op het bepaalde in het Verdrag inzake de rechten van het kind en aangezien de grote meerderheid van de Europese Unie — landen de nodige formaliteiten heeft vervuld om de Verenigde Naties — depositaris van de

Par sa résolution 50/155 du 21 décembre 1995, l'Assemblée générale a approuvé l'amendement et engagé les Etats parties à prendre les mesures voulues pour obtenir l'adhésion de la majorité des deux tiers des Etats parties le plus tôt possible, afin que l'amendement entre en vigueur. Ce texte peut être communiqué au Parlement.

Lors de sa séance du 8 juin 2000, la Conférence interministérielle «Politique étrangère» a décidé le caractère mixte de cet amendement (fédéral, Communauté, Commission communautaire commune).

Pour que l'amendement puisse entrer en vigueur, il est donc nécessaire qu'une majorité des deux tiers des Etats parties (soit 120 Etats, sur les 180 qui étaient parties à la Convention au moment où la Conférence des Etats parties s'est réunie) notifient au Secrétaire général, dépositaire de la Convention, qu'ils acceptent cette modification. Une campagne est actuellement menée avec l'appui de plusieurs Etats parties et des agences ou organes des Nations Unies en vue de réaliser le plus rapidement possible cet objectif.

Cet amendement n'est pas encore entré en vigueur et le Comité des droits de l'enfant compte toujours actuellement 10 membres.

Bien qu'au début de l'année 2000, le Comité ait décidé d'augmenter de 50 % le nombre des rapports quinquennaux des Etats parties à examiner à chacune de ses trois sessions annuelles, le nombre des rapports en souffrance reste trop élevé ce qui allonge le délai de présentation de ces rapports nationaux par les Etats parties et oblige souvent, en raison de ces retards, les administrations nationales à les ajuster dans le temps ou à les compléter ce qui accroît le poids du travail.

Au cours des années à venir, la charge de travail du Comité va s'accroître également en raison de l'entrée en vigueur des deux Protocoles facultatifs à la Convention et du rôle qu'il sera appelé à assumer dans le cadre du suivi du Plan d'Action.

Ce Plan d'Action devrait être approuvé par l'Assemblée générale des Nations Unies lors de sa session extraordinaire consacrée aux enfants en mai 2002.

Compte tenu de l'importance qu'attache notre pays aux droits de l'enfant de même qu'à une gestion efficace du contrôle international des dispositions de la Convention des droits de l'enfant et également de fait que la grande majorité des pays de l'Union européenne ont effectué les formalités nécessaires pour exprimer, auprès du dépositaire des instruments juri-

gerechtelijke stukken, hun instemming te betuigen met de wijziging via amendement van een bepaling van het Verdrag, is het aangewezen dat België zo spoedig mogelijk hetzelfde kan doen.

Tot zover, Dames en Heren de beweegredenen die aan dit ontwerp van goedkeuringswet ten grondslag liggen.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Louis MICHEL.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN.

diques des Nations Unies, leur acceptation de la modification par voie d'amendement, d'une disposition de la convention, il serait approprié que notre pays puisse en faire de même dans des délais accélérés.

Telles sont, Mesdames, Messieurs, les considérations qu'appellent le présent projet de loi d'assentiment.

Le ministre des Affaires étrangères,

Louis MICHEL.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Buitenlandse Zaken, en van Onze minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze minister van Buitenlandse Zaken, Onze minister van Justitie zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

De Wijziging van artikel 43, tweede lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen op de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag op 12 december 1995, zal volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 27 november 2002.

ALBERT

Van Koningswege:

De minister van Buitenlandse Zaken,

Louis MICHEL.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre des Affaires étrangères, et de Notre ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre ministre des Affaires étrangères, Notre ministre de la Justice sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'Amendement au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux droits de l'enfant, adopté à la Conférence des États parties le 12 décembre 1995, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 27 novembre 2002.

ALBERT

Par le Roi:

Le ministre des Affaires étrangères,

Louis MICHEL.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN.

WIJZIGING

van artikel 43, tweede lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind aangenomen op de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag op 12 december 1995;

Besluit de wijziging van artikel 43, tweede lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind aan te nemen, en het woord «tien» te vervangen door het woord «achttien».

AMENDEMENT

au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux droits de l'enfant adopté à la Conférence des Etats parties le 12 décembre 1995

Décide d'appuyer l'amendement tel qu'il est proposé d'apporter au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux droits de l'enfant, à savoir remplacer le mot «dix» par le mot «dix-huit».

AMENDMENT

to article 43, paragraph (2) of the Convention on the Rights of the Child Adopted at the Conference of the States parties on 12 december 1995

Decides to adopt the amendment to article 43, paragraph (2) of the Convention on the Rights of the Child, replacing the word «ten» by the word «eighteen».

**VOORONTWERP VAN WET VOOR ADVIES
VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE****AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS
À L'AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT**

Voorontwerp van wet houdende instemming met de Wijziging van artikel 43, tweede lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen op de Conferentie van de Staten die partij zijn bij het Verdrag op 12 december 1995

Avant-projet de loi portant assentiment à l'amendement au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux Droits de l'enfant, adopté à la Conférence des États parties le 12 décembre 1995

Artikel 1**Article 1er**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2**Art. 2**

De Wijziging van artikel 43, tweede lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen op de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag op 12 december 1995, zal volkomen gevolg hebben.

L'Amendement au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux droits de l'enfant, adopté à la Conférence des États parties le 12 décembre 1995, sortira son plein et entier effet.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

34.157/4

De Raad van State, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 20 september 2002 door de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «houdende instemming met de Wijziging van artikel 43, tweede lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen op de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag op 12 december 1995», heeft op 7 oktober 2002 het volgende advies gegeven:

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

1. Uit het dossier blijkt niet duidelijk wat de vorm zal zijn van de wijziging van artikel 43, tweede lid, van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen op de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag op 12 december 1995, die zal worden ingediend bij de Kamers.

De teksten in het Engels en het Nederlands, welke uittreksels zijn uit het Nederlandse *Tractatenblad*, het enige document dat aan de Raad van State is bezorgd, gebruiken de uitdrukkingen «*decides to adopt the amendment to (...)*» en «*besluit de wijziging van (...) aan te nemen*», terwijl de Franse tekst luidt als volgt: «*décide d'appuyer l'amendement qu'il est proposé d'apporter au (...)*».

De procedure tot Wijziging van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen te New York op 20 november 1989 en goedgekeurd bij de wet van 25 november 1991, wordt geregeld door artikel 50 ervan, eerste en tweede alinea:

«1. Iedere Staat die partij is, kan een wijziging voorstellen en deze indienen bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. De Secretaris-Generaal deelt de voorgestelde wijziging vervolgens mede aan de Staten die partij zijn, met het verzoek hem te berichten of zij een conferentie van Staten die partij zijn, verlangen ten einde de voorstellen te bestuderen en in stemming te brengen. Indien, binnen vier maanden na de datum van deze mededeling, ten minste een derde van de Staten die partij zijn een dergelijke conferentie verlangt, roept de Secretaris-Generaal de vergadering onder auspiciën van de Verenigde Naties bijeen. Iedere wijziging die door een meerderheid van de ter conferentie aanwezige Staten die partij zijn en die hun stem uitbrengen, wordt aangenomen, wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Vergadering.

2. Een wijziging die in overeenstemming met het eerste lid van dit artikel wordt aangenomen, treedt in werking wanneer zij is goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties en is aanvaard door een meerderheid van tweede derde van de Staten die partij zijn».

Hieruit volgt dat aan de Wetgevende Kamers de beslissing voorgelegd moet worden waarbij de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de wijziging heeft goedgekeurd die is aangenomen door de Conferentie van de Staten die Partij zijn bij het Verdrag, of het proces-verbaal waarbij die beslissing wordt vastgesteld.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

34.157/4

Le Conseil d'État, section de législation, quatrième chambre, saisi par le vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, le 20 septembre 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un avant-projet de loi «portant assentiment à l'amendement au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux droits de l'enfant, adopté à la Conférence des Etats parties le 12 décembre 1995», a donné le 7 octobre 2002 l'avis suivant:

EXAMEN DU PROJET

1. Le dossier ne fait pas clairement apparaître quelle sera la forme de l'amendement au paragraphe 2 de l'article 43 de la Convention relative aux droits de l'enfant, adopté à la Conférence des Etats parties le 12 décembre 1995, qui sera déposé sur le bureau des Chambres.

Les textes en langue anglaise et néerlandaise, extraits du *Tractatenblad* hollandais, seul document communiqué au Conseil d'Etat, utilisent les expressions «*decides to adopt the amendment to (...)*» et «*besluit de wijziging van (...) aan te nemen*», alors que le texte en langue française énonce «*décide d'appuyer l'amendement qu'il est proposé d'apporter au (...)*».

La procédure d'amendement de la Convention relative aux droits de l'enfant, adoptée à New York le 20 novembre 1989 et approuvée par la loi du 25 novembre 1991, est réglée par son article 50, alinéas 1er et 2:

«1. Tout Etat peut proposer un amendement et en déposer le texte auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations unies. Le Secrétaire général communique alors la proposition d'amendement aux Etats parties, en leur demandant de lui faire savoir s'ils sont favorables à la convocation d'une conférence des Etats parties en vue de l'examen de la proposition et de sa mise aux voix. Si, dans les quatre mois qui suivent la date de cette communication, un tiers au moins des Etats parties se prononcent en faveur de la convocation d'une telle conférence, le Secrétaire général convoque la conférence sous les auspices de l'Organisation des Nations unies. Tout amendement adopté par la majorité des Etats parties présents et votants à la conférence est soumis pour approbation à l'Assemblée générale de l'Organisation des Nations Unies.

2. Tout amendement adopté conformément aux dispositions du paragraphe 1 du présent article entre en vigueur lorsqu'il a été approuvé par l'Assemblée générale des Nations unies et accepté par une majorité des deux tiers des Etats parties.»

Il en résulte que les Chambres législatives doivent être saisies de la décision par laquelle l'Assemblée générale des Nations unies a approuvé l'amendement adopté par la Conférence des Etats parties à la Convention ou du procès-verbal qui constate cette décision.

De kamer was samengesteld uit :

Mevrouw M.-L. WILLOT-THOMAS, kamervoorzitter;

De heren P. LIÉNARDY, P. VANDERNOOT, staatsraden;

De heer J. van COMPERNOLLE, assessor van de afdeling wetgeving;

Mevrouw C. GIGOT, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer X. DELGRANGE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer Y CHAUFFOUREAUX, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer P. LIÉNARDY.

De griffier,

C. GIGOT.

De voorzitter,

M.-L. WILLOT-THOMAS.

La chambre était composée de :

Mme M.-L. WILLOT-THOMAS, président de chambre;

MM. P. LIÉNARDY, P. VANDERNOOT, conseillers d'État;

M. J. van COMPERNOLLE, assesseur de la section de législation;

Mme C. GIGOT, greffier.

Le rapport a été présenté par M. X. DELGRANGE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. Y. CHAUFFOUREAUX, référendaire adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LIÉNARDY.

Le greffier,

C. GIGOT.

Le président,

M.-L. WILLOT-THOMAS.